

Posudek diplomové práce

Název: Věcné pořádání šedé literatury

Autorka: Barbora Ševčíková

Vedoucí: Josef Schwarz

Hodnocení:

Autorka si zvolila velmi aktuální, náročné a rozsáhlé téma. Oblast šedé literatury, potažmo vysokoškolských kvalifikačních prací (VŠKP), na které téma práce ve shodě s vedoucím účelně (i když v úvodních pasážích textu ne zcela explicitně) zúžila, prochází v současnosti dynamickou změnou, a to zejména s ohledem na dostupnost elektronického textu těchto typů dokumentů, budování institucionálních, národních i nadnárodních repozitářů a v poslední řadě s ohledem na řešení věcného přístupu.

V úvodních kapitolách práce se autorka pokusila vyrovnat s definicí a charakteristikou šedé literatury a specificky s problematikou elektronických VŠKP. V definici šedé literatury se setkáváme s jasným rozporem mezi teorií, resp. terminologií, a realitou, který se projevil i v předložené práci, což není výhrada vůči autorce, ale spíše podnět pro obecnou diskusi. Definovat šedou literaturu jako literaturu, která „...*není kontrolovaná komerčními nakladateli*“ (s. 3) nebo jako „...*dokumenty, které nejsou dostupné běžnými distribučními kanály*“ (tamtéž) je za současného stavu věcí (řada systémů komerčně zprostředkujících šedou literaturu, internet coby běžný distribuční kanál) neudržitelné. Daná otázka však nebyla vlastním předmětem práce a uvedené pojetí vycházející ze standardní literatury lze proto považovat za uspokojivé.

Autorka si pro hodnocení vybrala tři zahraniční (SIGLE, NTDLS a ADT) a jeden domácí systém (STK). Knihovní systém (STK) se typologicky vymyká z souboru tří vybraných databází (SIGLE, NTDLS a ADT), ale jeho volba je pochopitelná s ohledem na praxi autorky, která v dané instituci (STK) působí, a s ohledem na záměr této instituce vybudovat národní repozitář šedé literatury. Tento aspekt výběru a uchopení problematiky by bylo třeba v textu více objasnit. Snahu autorky o využití získaných teoretických poznatků a analýz pro praktický účel je však třeba ocenit.

Vlastní téma práce, věcné pořádání šedé literatury (s omezením na VŠKP), je s ohledem na rozsah úvodních a deskriptivních pasáží textu (popis čtyř zvolených systémů) rozpracováno méně podrobně, než by se dalo podle zaměření práce očekávat. Pátá kapitola, která je vlastním jádrem práce, je relativně omezená rozsahem a zčásti obsahuje obecné deskriptivní části, které by bylo možné s ohledem na specifickou tématu zkrátit nebo vypustit (např. podkap. 5.1. až 5.6.). Zmíněná omezení podle mého názoru vyplývají z nedostupnosti relevantních informací o jednotlivých zvolených systémech (vyjma STK), což autorka předdesílá i v úvodu k práci. Z tohoto hlediska je přínosné zejména to, že se autorce podařilo udržet kompaktnost a logickou strukturu práce a věnovat se aplikaci obecných problémů věcného pořádání a vyhledávání na předmětnou oblast. Zvolená dílčí témata (např. řízený slovník vs klíčová slova, vyhledávání vs prohlížení, autorská indexace vs indexace informačním pracovníkem) představuje solidní průřez problémy, se kterými se v praxi setkává každý tvůrce nebo správce typově zaměřených informačních systémů.

V závěru autorka dospívá ke konkrétním výsledkům (volba a podoba systému věcného pořádání šedé literatury v STK), které mohou sloužit jako východisko pro praktická rozhodování i jako podklad pro další výzkum.

V textu práce lze nalézt několik terminologicky nebo věcně sporných bodů (např. není pravda, že „...práce zpřístupněné přes internet nevyžadují žádné náklady“ – s. 8; v podkap. 4.2.5, s. 33, je z popisu jasné, že nejde o předmětová hesla, ale klíčová slova – byť je správce

databáze jako předmětová hesla označuje; „multijazyčné vyhledávání“ – s. 37 a násl. – je vhodnější označovat jako vícejazyčné nebo multilingvální vyhledávání), které však podstatněji nenarušují celkovou dobrou úroveň struktury a zpracování textu.

Použitá literatura je vybrána a formálně citována výborně, preliminária a pomocný aparát textu (seznamy grafů, tabulek, obrázku, přílohy) jsou zpracovány standardně. Míra překlepů a pravopisných chyb nevybočuje z průměru. Práce s tabulkami a grafy je zdařilá.

Práci doporučuji k obhajobě.

Klasifikace:
velmi dobře (2)

Josef Schwarz
Praha, 13.9.2007

